

אקטואליה - לקראת הבחירות: השדה הפוליטי

חלק א'

מטרה: נגדיר מהי פוליטיקה ונחשוב על הנושאים שקשורים לפוליטיקה.

1. **פוליטי/ לא פוליטי** - מחלקים לקבוצה שלטים של פוליטי \ לא פוליטי ומקריאים להם משפטים. הם צריכים להחליט אם המעשה הוא פוליטי או לא.

המשפטים:

- להצביע בבחירות לכנסת
- לשים פתק לבן בבחירות
- להתפקד לאחת מהמפלגות
- להיות צמחוני \ טבעוני
- לקנות משחת שיניים שלא נוסתה על בעלי חיים
- לצעוד על מדרכה
- להיות מדריך בתנועת נוער
- להיות בוועדת תרבות/נוער במושב
- לצאת לשנת שירות

דיון:

- מה התחושה שלכם למילה פוליטיקה? מה היא מסמנת עבורכם?
- מי בעיניכם מתעסק בפוליטיקה?
- מה הופך בעיניכם משהו לפוליטי?
- מה ההגדרה לפוליטיקה? (מגדירים יחד ונעזרים בהגדרות המצורפות)

הגדרה צרה לפוליטיקה - הפוליטיקה הידועה ביותר היא הפוליטיקה העוסקת בעיצוב

מוסדות הממשל וחוקיהם. בחלק זה של הפוליטיקה מעורבים כל הגורמים בעלי הכוח

הרשמי בחברה (אצולה, מפלגות, וכדומה), מתחומים שונים, ובראשם המדינאים.

הגדרה רחבה לפוליטיקה - פוליטיקה במובנה הרחב היא עיצוב החברה על ידי התייחסות

לכוחות הפועלים בה. בהגדרה זו, לכל פעילות אנושית קשר הדוק לפוליטיקה, שכן כל

הפעולות המתבצעות על ידי האדם קשורות בכוחות חברתיים.

2. **קוראים את השיר "הכל פוליטי"** - ויסלבה שימבורסקה (נספח 1)

דיון:

מסכימים שהכל פוליטי? זה אומר שגם עכשיו הק' שאנחנו עוברים הוא פוליטי? התנועה החדשה היא תנועה פוליטית ולא מפלגתית- נסו להסביר מה זה אומר.

חלק ב'

מטרה: נכיר מושגים רלוונטיים דרך עריכת תהליך הבחירות

- **דימוי בחירות** - למדריך: חשוב שתעברו טוב על החומר לפני היחידה ותקראו על כל מפלגה לפני.

שלב ראשון- הצגת המפלגות מחלקים את הקבוצה ל-4 קבוצות קטנות, כל קבוצה בוחרת מפלגה אחת שאותה היא תייצג בדמי בחירות שאנו עומדים לקיים. נותנים להם 5-10 דק' לקרוא וללמוד את המפלגה ולהכין קמפיין מפולפל.

שלב שני - אחרי שהם מסיימים לקרוא, מכריזים על תחילת תהליך הבחירות במדינה. למדריך: השלבים שהקבוצה הולכת לעבור מדמים את המציאות, הרעיון שהם ילמדו את השלבים דרך חוויה.

השלבים:

- פריימריז - כל קבוצה בוחרת מישהו שינהיג וייצג אותה.
- הכנת רשימת חברי מפלגה - כל קבוצה ממספרת את חבריה לפי סדר של מי עדיף שיכנס לכנסת.
- קמפיין - נותנים לכל קבוצה - 5 דק' להכין קמפיין המבוסס על מצע המפלגה, ומציגים לכולם.
- הצבעה - אומרים לכולם לקום, לעמוד בשורה, להתקדם קדימה (כאילו להיכנס לקלפיו), לעצום עיניים ואז עושים הצבעה. המדריך אומר את שמות המפלגות ומי והם מצביעים עם היד.
- חלוקת המנדטים - לפי הספירה עושים שורת כיסאות בקדמת הכיתה. 10 כיסאות (שיהיה הכנסת) ולפי רשימות חברי המפלגות, האנשים שצריכים להיכנס לכנסת מקבלים כיסא. מחלקים את מספר החניכים שהצביעו חלקי 10. זה מספר הקולות המעניק כיסא למפלגה. במציאות - 120 חברי כנסת - 120 כיסאות.

• דיון:

- מה ההגדרה של נבחר ציבור?
- מה המחויבות שלו בעיניכם?
- באילו דילמות נתקל הנבחר ציבור בפריימריז, בכנסת, בחלוקת התיקים?
- מה הדרך להשפיע על נבחר ציבור?

חלק ג'

מטרה: הקבוצה תקבל על עצמה עקרונות לקיום שיחה פוליטית הכוללים: הקשבה, הסכמה וחוסר

הסכמה

- **הרכבת קואליציה** - על החבר'ה שבמעגל להגיע להסכם, ולבנות ממשלה שרובם מסכימים עליה. מסבירים כי הנשיא מטיל את האחריות לבניית הממשלה על מי שקיבל מספר מנדטים המאפשר לעשות זאת. ואז מתחילים דיונים בין המפלגות על ההצטרפות לקואליציה ועל קבלת התיקים (שרים). בסוף לאחר כלל הדיונים מגיעים למצב שיש קואליציה ואופוזיציה. לשניהם תפקיד חשוב בממשלה. חשוב לציין שאחת הבעיות בישראל זה ריבוי הדעות והמפלגות ופעמים רבות הקואליציה לא מגובשת ולכן הממשלה מתפרקת. כך נסיים את המיני בחירות.

דיון:

- מה הקושי בשיחה על פוליטיקה?
- מה הדוגמא שאנחנו מקבלים מהפוליטיקאים ומהמבוגרים?
- מה חשוב לכם שיהיה כאן, בשיחות?
- באו נסכים על כמה כללים: הקשבה, כבוד, פתיחות, למידה, ביקורתיות.

שורה תחתונה - התנסנו עכשיו בבחירות ובקיום שיח פוליטי. הרבה פעמים אנחנו לומדים את ההתנהגות של הפוליטיקאים שאנחנו מכירים. כעת שהתנסנו בשיח פוליטי ראינו את הקושי והאתגר אך סיכמנו על כללים מסויימים לביצוע השיח הפוליטי. בחיים אנחנו רגילים שלא חייבים להסכים, אבל בפוליטיקה אנחנו נדרש להסכים על חלק מהדברים.

הכל פוליטי

מילים: [ויסלבה שימבורסקה](#)

אנחנו ילדי התקופה ,
התקופה היא פוליטית .

כל המעשים היומיומיים
או הליליים שלך, שלנו, שלכם
הם מעשים פוליטיים .

תרצה או לא תרצה ,
לגנים שלך עבר פוליטי ,
לעור גוון פוליטי ,
לעיניים היבט פוליטי .

כך או אחרת
לכל דברך הדהוד ,
לכל שתיקותך ההשתמעות
פוליטים .

אף בלכתך בסבך היער
אתה צועד צעדים פוליטיים
על קרקע פוליטית .

גם שירים לא פוליטיים הם פוליטיים ,
ובמרומים מאיר ירח ,
זה מכבר לא-ירחי ,

להיות או להיות, זו השאלה .
איזו שאלה, חביבי, השב בהקלה .
שאלה פוליטית .

איך חייב להיות בן אנוש
כדי להיות בעל משמעות פוליטית .
די בכך שתהיה נפט גולמי ,
מספוא מרוכז, חומר גלם ממוחזר .

או אף שולחן ישיבות, שעל צורתו
התווכחו חודשים ארוכים :
מסביב לאיזה שולחן יש לשאת-לתת
על אודות חיים ומוות, עגול או מרובע .

בינתיים אנשים נהרגו ,
חיות גוועו ,
בתים עלו בלהבות .
ושדות צמחו פרא
כמו בתקופות קדם ,
פחות פוליטיות .

כל דבר שאתה עושה אתה פוליטי
אין בכלל דבר שלא יוצא פוליטי
אתה פוליטי, אני פוליטי
איך אני רוצה שלא יהיה פוליטי
גם אני רוצה שלא יהיה פוליטי
אתה פוליטי, אני פוליטי

